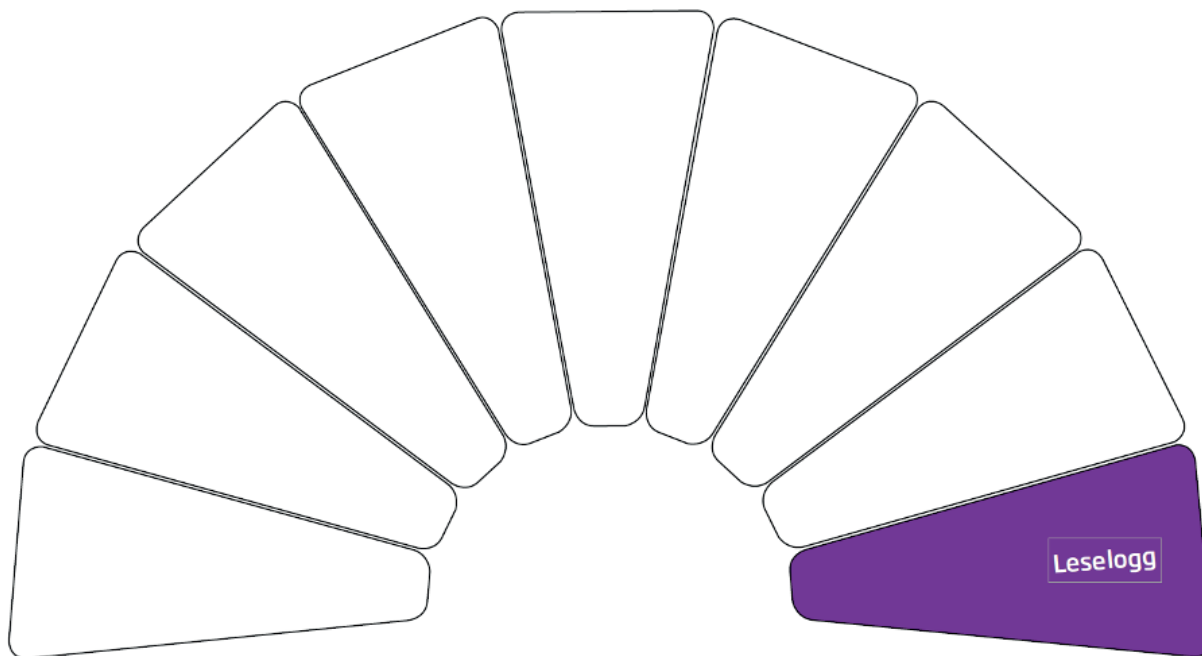

Å bruke logg som dokumentasjon

Skrevet av: Elisabeth R. Filbrandt og Elisabeth B. Stangeland

Figur 1 Stangeland & Evensen Hansen, 2019

En logg gir et «stillbilde» fra en prosess som består av flere ulike deltakere, med ulike initiativ og interesser og behov. Loggskrivning kan brukes for å dokumentere hendelser eller observasjoner i barnehagens språkmiljø, og gi informasjon om fokusområder vi ønsker kunnskap om. Denne kunnskapen skal danne grunnlag for refleksjon og videreutvikling av praksis. En logg har gjerne en kort oppsummerende form, men det er ingen bestemte krav til hvordan den skal se ut eller hva den skal inneholde. Derfor er det viktig at formålet med loggskrivningen er klart, og at fokusområdet og spørsmålene knyttet til observasjonene er bestemt på forhånd.

Basert på rammeplanen (2017)[1] som sier: barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskap som bidrar til meningsfull samhandling (s.22), kan barns utforsking være et fokusområde i en logg. I henhold til Børhaug m.fl (2018)[2] er barnehager opptatt av å støtte barnas utforsking ved å legge til rette for bruk av medierende læringsredskaper som kan utfordre barnas tenkning. Eksempler på aktiviteter barnehagepersonalet tar initiativ til for å støtte barns utforsking kan være lesestunder, regelleker i felleskap, maleprosjekter, skoleforberedende aktiviteter eller samlingsstund. Hvorvidt barna faktisk får støtten de trenger i sin utforsking i slike planlagte aktiviteter kan systematiseres og dokumenteres i en logg.

Samling er ofte en aktivitet som benyttes til å samtale om ulike temaer barnehagen jobber med. Men hvordan legger vi til rette for barnas utforsking i samlingene? Hansen (2018)[3] fant i sin studie at barnehager med høy kvalitet på språkarbeidet kjennetegnes ved aktivt deltakende voksne, som bruker et rikt språk, og bruker konkrete ord for objekter, og som utvider barns utsagn og gir forklaringer. Eksempler på kategorier i en logg kan da være: Hvilke spørsmål stilles i samlingene? I hvilken grad bygger de voksne videre på barnas utsagn? Får barna medvirke til innholdet i samlingen? Er det målet med samlingen som blir styrende eller tilpasser den voksne seg spontant til barnas innspill?

Fordi vet vi at leken er en av de viktigste læringsarenaene for barn, særlig når det kommer til å tilegne seg språk, er deltakelse i lek også et sentralt fokusområde for en logg. Basert på forskning som viser at barn med språklige utfordringer deltar mindre i sosial lek, og har færre redskap til å få tilgang til leken (Stangeland, 2017)[4], kan det være hensiktsmessig å observere følgende: Hvem deltar i lek? Hvem er språklig aktiv i leken? Hvilken lek leker barna og hvor språkrik er denne leken? Loggskrivning er en brikke i barnehagens arbeid med dokumentasjon og vurdering, men det viktigste med en logg er at refleksjonene og analysene denne skaper skal bidra til videreutvikling av praksis.

Et siste eksempel på et fokusområde for en logg er deltakelse i leseaktiviteter. I det følgende skal dere få dykke litt dypere inn i hvordan leselogger kan utformes, og være en hjelp til å systematisere observasjoner.

Kilder:

[1] Utdanningsdirektoratet (2017). Rammeplanene for barnehagen- innhold og oppgaver.

[2] Børhaug m.fl (2018). Barnehagelærerrollen i et profesjonsperspektiv – et kunnskapsgrunnlag.

[3] Hansen J.E (2018). Characteristics of educational language practices observed in four toddler groups in Norwegian ECEC, International Journal of Early Years Education.

[4] Stangleand E.B (2017). The impact of language skills and social competence on play behaviour in toddlers. European Early Childhood Education Research Journal, 25:1, 106-121. Routledge, Talor & Francis Group.